

Αθήνα, 18 Νοεμβρίου 2022

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΘΕΜΑ: Διαχείριση απορριμμάτων στην Ικαρία και υλοποίηση του έργου ΧΥΤΑ/ΧΥΤΥ

Το ζήτημα της διαχείρισης των απορριμμάτων στην Ικαρία αποτελεί ένα από τα πιο σοβαρά και χρονίζοντα προβλήματα του νησιού. Οι μεγάλες καθυστερήσεις στην κατασκευή ΧΥΤΑ/ΧΥΤΥ και η συνεχιζόμενη παράνομη λειτουργία δύο ΧΑΔΑ στο νησί αποτελούν μια σημαντική όψη αυτού του προβλήματος.

Είναι γνωστό πως εδώ και περίπου 35 χρόνια λειτουργούν ΧΑΔΑ στις θέσεις «Αγκαθότοπος» της Δ.Ε. Ευδήλου και «Αργιουλάκη» της Δ.Ε. Ραχών, προκαλώντας σοβαρή ρύπανση στο ευρύτερο χώρο – τόσο στο έδαφος, τον αέρα, όσο και στα επιφανειακά και υπόγεια ύδατα – με προφανείς δυσμενείς συνέπειες για το περιβάλλον, την ποιότητα ζωής και την υγεία των κατοίκων, αλλά και την ίδια τη φυσιογνωμία του νησιού. Οι διαρκείς διαμαρτυρίες κατοίκων και φορέων των περιοχών εγγύς των δύο ΧΑΔΑ προς την τοπική και περιφερειακή αυτοδιοίκηση, αλλά και προς την κεντρική κυβέρνηση δεν έχουν ως σήμερα πετύχει την πραγματικό τερματισμό της παράνομης λειτουργίας τους, κάτι για το οποίο η Ελλάδα έχει καταβάλει πρόστιμα στην ΕΕ. Εξάλλου, και στο Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων 2020-2030 (Παράρτημα VIII – Σχέδιο Δράσης για την Αποκατάσταση ΧΑΔΑ) αναφέρεται η συνεχιζόμενη καταβολή προστίμων για τρεις (3) ΧΑΔΑ στην Ικαρία, λόγω αδυναμίας απόδειξης νόμιμης διάθεσης αποβλήτων (και για τους τρεις) και μη αποκατάστασης για τους δύο εξ' αυτών. Χαρακτηριστικό είναι επίσης ότι το Εθνικό Σχέδιο αναφέρει ότι για τις αποκαταστάσεις, οι οποίες στον Εθνικό Σχεδιασμό είχαν χρονικό ορίζοντα ολοκλήρωσης το β' εξάμηνο του 2020, δεν υπήρχε σχετική μελέτη, αλλά ούτε και εξασφαλισμένη χρηματοδότηση.

Άμεσα συνδεδεμένη με την παράνομη συνέχιση λειτουργίας των δύο ΧΑΔΑ είναι και η κωλυσιεργία στην κατασκευή ΧΥΤΑ/ΧΥΤΥ με κύρια ευθύνη των κατά καιρούς τοπικών δημοτικών αρχών.

Σημειώνεται ότι το 2018 ξεκίνησε η διαδικασία επανέκδοσης των περιβαλλοντικών όρων και στις 15/11/2021 εκδόθηκε από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου η απόφαση έγκρισης των Περιβαλλοντικών Όρων για το έργο

«Κεντρικός ΧΥΤΑ/ΧΥΤΥ Ικαρίας». Θα πρέπει, λοιπόν, να ξεκινήσουν άμεσα οι λοιπές ενέργειες, κύρια στο επίπεδο της ταχείας ένταξης σε χρηματοδοτικό πλαίσιο, για την υλοποίηση αυτού του μελετητικά ώριμου έργου, το οποίο προ πολλού θα έπρεπε να έχει ολοκληρωθεί.

Η συνέχιση της λειτουργίας των δύο ΧΑΔΑ στην Ικαρία, συνδέεται, επιπλέον, με την υπολειτουργούσα, αν όχι προσχηματική, διαδικασία μεταφοράς των αστικών στέρεων αποβλήτων της Ικαρίας στη Χίο, κίνηση η οποία υποτίθεται θα αποτελούσε προσωρινά λύση στη διαχείριση των απορριμμάτων του νησιού ως την κατασκευή του ΧΥΤΑ/ΧΥΤΥ. Συγκεκριμένα, εντός του 2020 ο Δήμος Ικαρίας έγινε μέλος της ΔΙΑΝΟΧ (Διαχείριση Απορριμμάτων Νομού Χίου) ΑΕ (ΦΟΔΣΑ Χίου) με σκοπό τη μεταφορά των στερών αποβλήτων του νησιού στο χώρο υγειονομικής ταφής στη Χίο. Όμως, σύμφωνα με πλείστες ενδείξεις, οι μεταφορές αυτές είναι ελάχιστες, ως φαίνεται λόγω και της έλλειψης κατάλληλου εξοπλισμού (containers)· σύμφωνα με έγγραφο της ίδιας της ΔΙΑΝΟΧ ΑΕ (αριθ. Πρωτ. 378, 26/11/2021) προς το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας τον Νοέμβριο του 2021 έγινε διάθεση 8,8 τόνων αποβλήτων, ποσότητα μηδαμινή σε σχέση με τους περίπου 3.100 τόνους που υπολογίζεται πως παράγονται ετησίως στην Ικαρία.

Το έγγραφο αυτό συνδυάζεται με βεβαίωση του Δημάρχου Ικαρίας, με ημερομηνία 23/11/2021 ότι οι δύο προαναφερόμενοι ΧΑΔΑ έχουν πάψει να λειτουργούν. Πλην, όμως, το γεγονός αυτό διαψεύδεται όχι μόνο από την αυτοψία που πραγματοποίησε ομάδα κατοίκων στους δύο ΧΑΔΑ τον Ιούλιο του 2022, όπως αναφέρει σε επιστολή του ο Εξωραϊστικός Εκπολιτιστικός Σύλλογος Προεσπέρας Ικαρίας «ΚΑΣΤΕΛΙ», αλλά και από τον ίδιο τον Γενικό Γραμματέα Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων στις 25 Ιουνίου 2022 κατά την παρουσία του σε διημερίδα που πραγματοποιήθηκε στην Ικαρία, όπως προκύπτει σαφώς από το βίντεο της τοποθέτησής του που είναι διαθέσιμο σε άρθρο τοπικής ενημερωτικής ιστοσελίδας (Ικαριακή Ραδιοφωνία, <https://www.ikariaki.gr/diacheirisi-aporrimmaton-stin-ikaria-allagi-selidas-i-adieksodo/>). Προκαλούν, επίσης, ερωτήματα οι αναφορές του Γενικού Γραμματέα στην τοποθέτηση αυτή με τις οποίες σαφώς επερωτά την αναγκαιότητα ή/και χρησιμότητα κατασκευής του ΧΥΤΑ/ΧΥΤΥ στην Ικαρία, υποδεικνύοντας παράλληλα ως προτιμότερη λύση τη μεταφορά των στέρεων αποβλήτων σε άλλο νησί (Σάμος).

Επειδή τα παραπάνω συνδυαστικά υποδεικνύουν όχι μόνο τη συνέχιση της προβληματικής διαχείρισης των στέρεων αποβλήτων στην Ικαρία, αλλά και την απουσία στιβαρού σχεδιασμού για το άμεσο και απώτερο μέλλον, με ευθύνη και της κυβέρνησης.

Ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός:

- 1. Παραμένουν εν λειτουργία οι παράνομοι ΧΑΔΑ στις θέσεις «Αγκαθότοπος» και «Αργιουλάκη» της Ικαρίας; Ποιο το σχέδιο αποκατάστασης όλων των ΧΑΔΑ στο νησί και ποιο το επικαιροποιημένο χρονοδιάγραμμα σε σχέση με τον Εθνικό Σχεδιασμό του 2020 που προέβλεπε ότι θα έχουν αποκατασταθεί**

- όλοι οι ΧΑΔΑ στο νησί έως το β' εξάμηνο του 2020 και θα γίνεται νόμιμη διάθεση των απορριμμάτων έως το β' εξάμηνο του 2022;
2. Πραγματοποιούνται μεταφορές στέρεων αποβλήτων από την Ικαρία στη Χίο και απόρριψή τους στο ΧΥΤΑ που λειτουργεί από την ΔΙΑΝΟΧ ΑΕ; Αν ναι, τι ποσοστό του συνόλου των στερεών αποβλήτων μεταφέρονται εκεί και με τι κόστος; Εάν οι μεταφορές αυτές είναι περιορισμένες, για ποιο λόγο συμβαίνει αυτό και ποιες ενέργειες προτίθεται να αναλάβει προκειμένου να αντιμετωπιστεί άμεσα αυτό;
 3. Σε ποιο στάδιο βρίσκεται σήμερα η εξέλιξη της χρηματοδότησης των αναγκαίων έργων διάθεσης απορριμμάτων στο νησί;
 4. Παραμένει δεσμευμένο το Υπουργείο στην υλοποίηση του ΧΥΤΑ/ΧΥΤΥ Ικαρίας, σε συνδυασμό με την εντατικοποίηση της ανακύκλωσης και την χωριστή συλλογή και επεξεργασία των βιοαποβλήτων, στο οξύ πρόβλημα διαχείρισης των αποβλήτων που αντιμετωπίζει η Ικαρία; Αν όχι, ποια εναλλακτική λύση προκρίνει και μέσω ποιων διαδικασιών διαβούλευσης σκοπεύει να την υλοποιήσει; Αν ναι, σε ποιες ενέργειες προβαίνει προκειμένου να εξασφαλιστεί το συντομότερο δυνατόν η χρηματοδότηση του έργου και ποιος είναι ο χρονικός ορίζοντας αποπεράτωσης του;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Μιχαηλίδης Ανδρέας

Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία)

Βαρεμένος Γεώργιος

Γκιόλας Ιωάννης

Δρίτσας Θεόδωρος

Ζαχαριάδης Κωνσταντίνος

Καφαντάρη Χαρά

Μαμουλάκης Χαράλαμπος

Ξενογιαννακοπούλου Μαριλίζα

Ραγκούσης Ιωάννης

Σκουρολιάκος Παναγιώτης (Πάνος)

Φίλης Νικόλας

Χατζηγιαννάκης Μιλτιάδης

Χρηστίδου Ραλλία